

Lihamarkkinoilla vaihtelevaa

Maailmantalouden taantuma vähentää ihmisten ostovoimaa. Lihatuotteissa kysyntä suuntautuu sikaan ja siipikarjaan.

Naudanlihan kulutus on laskenut maailmanlaajuisesti nelisen prosenttia, tuotanto pari prosenttia, ja hinnat ovat laskeneet viime vuoden loppuun alkaen. EU:n alueella kehitys on hyvin samanlaista, jopa samoin luke-min. EU:n naudanlihaomavaraisuus on noin 96 prosenttia ja viennin osuus tuotannosta 2–3 prosenttia. Tälle vuodelle naudanlihamarkkinoille odotetaan jo elpymistä loppuvuodesta lähtien.

Suomessa naudanlihan kulutus aleni viime vuonna prosentin 94,1 miljoonaan kiloon. Vuonna 2010 kulutuksen ennakoitaan edelleen hieman vähenevän, 92 miljoonaan kiloon.

Naudanlihan ja lihavalmistajien kulluttajahinnat olivat joulukuussa 2009 muutamia prosentteja alempana kuin vuotta aikaisemmin samaan aikaan. Naudan fileen hinta oli jopa 17 prosenttia alhaisempi. Vuositasolla hinnat kuitenkin olivat hieman edellisvuotta korkeammat.

Viime vuonna tuonti väheni kolme prosenttia ja vienti kuusi prosenttia, pääasiassa vuoden alkupuoliskolla. Tuonin rakenne muuttui, ja nyt tuotiin enemmän edullisia ruhonosia ja vähemmän arvo-osia. Tuonti Puolasta kasvoi reilusti, ja siitä on tullut parissa vuodessa merkittävä tuontimaa. Tuonti Saksasta väheni, mutta varsinkin Puolan ja Saksan tuonti voivat liittyä toisiinsa.

Selvää kuitenkin on, että kotimaisen naudanlihan hintataso ja sen menestyminen ovat kiinni kaupan ja teollisuuden toimista. Naudanlihakauppa on kotimarkkinakauppaa, ja kokonaismenestymisen määrää pitkälti jauhelihan hintataso, sillä noin puolet naudanlihasta myydään jauhelihana.

Vuonna 2009 teurasmäärä oli yhteensä 81 miljoonaa kiloa, jossa oli nousua edellisvuoteen prosentin verran. Vuonna 2010 tuotanto kasvaneen edelleen hieman, 82 miljoonaan kiloon.

Emolehmiä lisäys ja lypsylehmämäärän laskun pysähtyminen ovat pysäyttäneet tuotannon alamäen. Naudanlihan teurasmäärä nousi ensi kerran siten vuonna 2003 alkaneen laskun.

Valitettavasti myös naudanlihan tuottajahinta on kääntynyt laskuun pitkästä ajasta. Tuotantokustannukset ovat nimittäin nousseet tuottajahintaa nopeammin eivätkä laske hinnan mukana.

Lihafaktat 2009

Naudanliha

- tuotanto 81 milj. kg
- kulutus 93,5 milj. kg
- vienti 1,4 milj. kg
- tuonti 14,8 milj. kg

Sianliha

- tuotanto 206 milj. kg
- kulutus 183,6 milj. kg
- vienti 45,2 milj. kg
- tuonti 23,4 milj. kg

Siipikarjanliha

- tuotanto 94,9 milj. kg
- kulutus 95,4 milj. kg
- vienti 11,1 milj. kg
- tuonti 10,4 milj. kg

Suomessa sianlihan tuotanto laskussa, samoin kulutus

Maailmanmarkkinoilla sianlihan tuotanto ja kulutus ovat pitäneet varsin hyvin pintansa lamasta huolimatta. Vuonna 2010 ennustetaan kasvun jatkuvan kahdella prosentilla. EU:ssa tuotanto on sen sijaan laskenut, etenkin uusissa jäsenmaissa lama on heikentänyt kuluttajien sianlihan kysyntää. Tänä vuonna tuotannon ennustetaan kuitenkin kasvavan lievästi.

EU:n markkinoita ovat heikentäneet vientimaiden vaikeudet maailmanmarkkinoilla. Vahva euro ja USA:n laajentunut vienti heikensivät EU-maiden kilpailukykyä. Euron heikentyessä ja USA:n kasvun hiipuessa kilpailuaseman odotetaan vahvistuvan tämän vuoden toisella puoliskolla, ja se todennäköisesti parantaa tilannetta sisämarkkinoilla.

Saksan sikamarkkinoiden laajentumisen jatkuu voimakkaana. Sekä Tanska että Hollanti vievät neljänneksen tuotannostaan porsaina Saksaan, joka on nopeasti muuttunut sianlihan tuojasta aggressiiviseksi viejäksi.

Suomessa sianlihan tuotanto aleni viisi prosenttia viime vuonna. Myös alkuvuonna 2010 tuotanto on alentunut, jopa voimakkaammin kuin edellisenä vuotena. Tähän ovat vaikuttaneet mm.

epäedulliset ratkaisut tukipolitiikassa sekä heikko markkinatilanne. Tuotannosta irrotettu tuki ja rakennemuutoskorvaus ovat kiihdyttäneet tuotannon alenemista. Myös kulutus väheni vuonna 2009 kahdella prosentilla. Sianlihan kulluttajahinta laski helmikuusta 2009 helmikuuhun 2010 lähes seitsemän prosenttia ja vastaavana aikana tuottajahinta laski kahdeksan prosenttia.

Tuorelihadirektiivi vaikuttaa broilermarkkinoilla

Siipikarjanlihamarkkinoilla suurin muutos on toukokuun alussa voimaan astuva tuorelihadirektiivi. Se kieltää pakastetun broilerin lihan myymisen tuorena marinoiduissa tuotteissa. Tämä on erinomainen asia kotimaisen tuotannon kannalta, mutta tuo haasteita kotimaiselle teollisuudelle selvityskäytöistä.

Tuorelihadirektiiviin varautuminen on johtanut teollisuuden pakkasvarastojen purkamiseen, ja tästä on aiheutunut runsasta tarjontaa broilermarkkinoille. Tämän vuoksi hintakehitys on ollut heikko viime kuukausina. Viime vuonna broilerin kulutus kasvoi kaksi prosenttia, mutta kalkkunaa laski 13 prosenttia. Kalkkunan kulutus laskee myös useissa muissa Länsi-Euroopan maissa. Viime vuonna myös broilerin tuotanto aleni Suomessa ensimmäistä kertaa moneen vuoteen.

Kananmunasektorilla alkaa loppukiri luopumisessa perinteisistä munintahäikeistä. Tällä hetkellä vielä 45 prosenttia tuotannosta on vanhoissa häikeissä, mutta tehtyjen investointisuunnitelmien perusteella muutosinvestoinnit ehditään tehdä vuoden 2011 loppuun. ■

Jukka Markkanen
kotieläinasiamies
MTK, maatalouslinja
jukka.markkanen@mtk.fi

Jukka Rantala
kotieläinasiamies
MTK, maatalouslinja
jukka.rantala@mtk.fi

